Dosarul nr. 5r-195/2025 /4-25058606-38-5r-30042025/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

08 iulie 2025 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată, în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Iurie MOVILĂ
Grefier Natalia ȘOVA
cu participarea:
reprezentantului petiționarei Rodica Martea, avocat Ina PERȚU
reprezentantului agentului constatator, Vitalie Anghel Ala NIȚÎ
în lipsa:
petiționarei Rodica MARTEA

examinând în ședință de judecată publică, contestația depusă de avocatul Dariev Boris în interesele lui Martea Rodica, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 427149 din 10.04.2025 și decizia din aceeași dată a agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Anghel Vitalie, întocmite în privința lui Martea Rodica în baza art.47[1] alin. (1) din Codul contravențional.

a c o n s t a t a t

**1.** La 10.04.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Anghel Vitalie, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 427149 din 10.04.2025 în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că, Martea Rodica în perioada 01.09.2024-31.12.2024, aflându-se în r-nul Orhei, sat. *****, în perioada scrutinului electoral din toamna 2024, a acceptat și primit surse financiare care nu i se cuvin, cu scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale, astfel ignorând prevederile art. 54 alin. (6) din Codul electoral.

**2.** Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Anghel Vitalie, adoptată la 10.04.2025, Martea Rodica a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. $47^1$ alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 25000 lei.

**3.** La 23.04.2025, avocatul Dariev Boris în interesele lui Martea Rodica, a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei adoptate la 10.04.2025.

**4.** În motivarea contestației s-a menționat că, nu este de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, menționând că-i neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor legale.

**5.** Martea Rodica, fiind citată legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, solicitînd prin cerere de completare a contestației, examinarea cauzei în lipsa sa, iar instanța de judecată ținînd cont de prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravențional și termenul rezonabil de examinare a acestor categorii de cauze a dispus continuarea examinări cauzei în absența petentului.

**6.** Apărătorul în atenția autorului contestației a solicitat admiterea contestației, depunând în acest sens și contestație suplimentară pe care a susținut-o integral. În motivarea poziției a menționat faptul că, motivele de fapt și de drept au fost expuse succint în contestație, agentul constatator a indicat că, contravenienta ar fi comis contravenţia prevăzută de art.$47^1$ alin.(l) din Codul contravenţional, fără a stabili faptul dacă aceasta a pretins sau a acceptat bani, cu scopul de a vota sau nu, circumstanţ care nu poate sta la baza sancţionării unei persoane. O primă problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: din descrierea faptei contravenţioale nu se reţin aspecte privind pretinderea, acceptarea sau primirea, care ar rezulta coruperea electorală pasivă, or, agentul constatator nu a indicat cum, în ce circumstanţe, prin ce acţiuni, a stabilii că Martea Rodica ar fi comis contravenţia imputată. O a doua problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: timpul săvârşirii contravenţiei, deoarece agentul constatator nu a demonstrat că contravenienta ar fi comis contravenţia incriminată anume în acea perioadă. O a treia problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: "probatoriului”. Analizând procesul-verbal care face obiectul prezentei cauze, sub aspectul legalitatii, se constată că, acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contraventionale pe care ar fi savârsit-o contravenienta. Potrivit descrierii, faptei contravenționale ar fi acceptat și primit

mijloace bănești în scopul exercitării sau neexercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor din anul 2024. În planul încadrării juridico-contravenționale, însă, agentul constatator nu a demonstrat că Martea Rodica ar fi acceptat și primit mijloacele bănești destinate anume pentru determinarea acesteia să își exercite sau să nu drepturile electorale în cadrul alegerilor.

**7.** Atenționează asupra faptului că o cerință obligatorie, care reiese implicit din dispoziția alin.(1) art.47[1] Cod Contravențional, este ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să nu i se cuvină alegătorului. Se are în vedere că banii, bunurile, serviciile ori alte foloase, oferite sau date alegătorului, nu-i sunt legal datorate acestuia, în calitate de alegător. În alți termeni, este necesar ca, reieșind din reglementările normative în vigoare, alegătorul să nu fie îndreptățit a accepta sau primi asemenea foloase. Prin urmare, pentru a stabili dacă o persoană a comis a faptă contravențională, este necesar ca fapta să conțină elementele constitutive ale contravenției incriminate.Scopul contravenției de corupere a alegătorilor al faptei prejudiciabile prevăzută la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului sau susținătorului să își exercite sau nu drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art.47[1] Cod contravențional. Accentuăm că scopul menționat trebuie să fie urmărit de contravenient încă de la momentul realizării laturii obiective și nu ulterior oferirii sau dării mijloacelor bănești.

**8.** La caz, se invocă faptul că, agentul constatator nu a demonstrat faptul că contravenienta urma să-și asume vreun angajament ce ține de drepturile ei electorale sau că ar fi primit remunerări în acest scop. În raport cu acțiunile/inacțiunile contravenientei nu există obiectul material sau imaterial al contravenției de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma „bunuri, servicii, privilegii sau avantaje”. În speță, constată că probatoriul în cauza contravențională atestă că nu s-a confirmat săvârșirea de către Martea Rodica a faptei de corupere electorală pasivă. Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative, care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune. La caz,

contravenienta nu a primit nici bunuri și nici servicii pentru a vota într-un fel sau altul. Adică, agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile contravenientei ar fi constat în acceptarea sau primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje cu intenție directă. Prin urmare, reieșind din materialul contravențional examinat, constată că nu au fost acumulate probe care ar indica asupra faptului că Martea Rodica ar fi acceptat mijloace bănești în scopul determinării alegătorului..., fapt care impune instanța de judecată să înceteze procesul contravențional în privința acesteia.

**9.** Cu privire la cea de a două problemă: procesul-verbal cu privire la contravenție urmează a fi declarat nul, inclusiv și din motivul că nu a fost constatat timpul săvârșirii contravenției. Conform art.445 Cod Contravențional al RM, (1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contratravenţie a menţiunilor privind ..... data comiterii acesteia, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. În speță, agentul constatator indică în procesul-verbal cu privire la contravenție că, fapta contravențională ar fi fost comisă în perioada 01.09.2024- 31.12.2024 și astfel, incriminează contravenientei că, aceasta ar fi acceptat mijloace bănești în acest timp. Deci, anume neconsemnarea în procesul-verbal a datei comiterii, dar nu a perioadei cum este indicat în speță, atrage nulitatea procesului-verbal contravențional, or, în cazul indicării perioadei săvârșirii contravenției, aceasta trebuie să fie clar definită cu consemnarea datei exacte. În cazul de față, agentul constatator nu a stabilit concret data săvârșirii faptei, iar acest aspect lipsește procesul-verbal de una dintre mențiunile esențiale prevăzute de lege și împiedică exercitarea efectivă a dreptului la apărare. Prin urmare, procesul-verbal cu privire la contravenție urmează a fi încetat inclusiv din motivul că nu a fost constatat timpul săvârșirii contravenției. În procesul-verbal cu privire la contravenție la pct.12, Martea Rodica a indicat că, ”nu sunt de acord”, ceea ce de fapt demonstrează nerecunoașterea vinovăției. Procesul-verbal cu privire la contravenție de sancționare a cet. Martea Rodica este o înscenare imorală din partea poliție, la caz, agentul constatator a denaturat faptele existente și prin înșelăciune și ilegal au acuzat contravenienta de comiterea contravenției prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional. Respectarea prevederilor legale, ce ține întocmirea procesulu iverbal cu privire la contravenție și respectiv, demonstrarea comiterii contravenției, se impune pentru a respecta dreptul contravenientului la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, inclusiv pentru respectarea următoarelor prevederi legale din Codul contravențional al RM. Articolul 3. Acţiunea legii contravenţionale în timp, care prin alin.(1) stabilește că

Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei. Articolul 5. Principiul legalităţii - (1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise. Articolul 7. Principiul dreptăţii - Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Cu trimitere la prevederile art.7, 425 din Codul Contravențional, concluzionează că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speței și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei. Conform prevederilor art.6 § 2 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până atunci când vinovăția sa va fi legal stabilită. Notăm faptul că, tragerea la răspundere penală în lipsa motivelor verosimile de a bănui că persoana a săvârşit o abatere penală constituie o încălcare a Convenţiei. Prezumția de nevinovăție stă la baza tuturor garanțiilor procesuale legate de protecția persoanei în procesul penal, inclusiv, procesul contravențional (reieșind din prevederile hotărârii CEDO în cauza Ziliberberg vs. Moldova). La caz, nu există probe care să confirmă vinovăţia cet. Martea Rodica în comiterea contravenției imputate şi nu confirmă, dincolo de orice îndoială rezonabilă, vinovăţia acesteia

**10.** Cu privire la cea de a treia problemă: ”probatoriul”. Dispoziția art.94 din Codul de procedură penală reglementează datele neadmise ca probe, prin urmare, în temeiul alin.(1) pct.4), 8) al art. 94, solicităm neadmiterea drept probe, următoarele acte:- Prin „Extrasul din fișier intitulat Orhei” s-ar fi extras informații relevante, despre cet. Martea Rodica, identificată cu 8 conexiuni cu PSB (Nr de SMS PSB). Extrasul respectiv este data cu 29 aprilie 2025. Asta demonstrează faptul că, la data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, acest Extras nu exista. Prin urmare, prezentare cu titlu de probe a actelor care au fost întocmite după întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție este ilegală, deoarece dosarul contravențional a fost expediat în instanță, fără înscrisurile prezentate ulterior. Procesul-verbal de audierea persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, este data cu 11.04.2025, din care nu reiese vinovăția incriminată. Referința anexată de către agentul constatator - acest înscris nu denotă conectarea contravenientului la

platforma PSB și nu atestă recepționarea mesajelor. Mai mult, prin înscrisul respectiv, nu se atestă transferurile și/sau primirea transferurilor bănești, așa cum i se incriminează contravenientului în fapta contravențională Atenționez asupra faptului că, toate temeiurile de examinare și cercetare a cauzei contravenționale a avut la bază demersul INSP din 07.04.2025. Aici, atenționează asupra faptului că toate temeiurile de examinare și cercetare a cauzei contravenționale a avut la bază demersul INSP din 07.04.2025. Respectiv, scrisoarea Inspectoratului Național de Securitate Publică nr.34/17/1-3595 din 07 aprilie 2025 adresată Inspectoratului de Poliție Orhei, prin care au fost remise materiale obținute în cadrul măsurilor speciale de investigații, în cauza penală nr. 2023970322, nu poate constituie probă la caz, deoarece nu există o ordonanță de ridicare a acestor materiale, exclusiv pentru prezenta cauza contravențională, precum și nu există nici o ordonanță cu privire la recunoașterea acestor materiale în calitate de probă pe cauza contravențională examinată. Raportul de analiză INFORMAȚIONAL-CRIMINALĂ efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.181[1] și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal - a fost efectuat reieșind din învinuirea adusă (cuiva) în temeiul art.181[1] și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal, în cauza penala nr.2023970322 și respectiv, nu poate fi folosit cu titlu de probă în cadrul prezentei cauze contravenționale intentate în baza art. 47[1] Cod contravențional. Mai mult, în partea dreaptă de sus a Raportului respectiv, este strict menționat că: ”A se utiliza doar în cadrul cauzei penale nr.2023970322”. Prin urmare, este ilegală folosirea acestui Raport în alte cauze contravenționale sau chiar penale. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025 prin care s-a admis demersul procurorului în PA și s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală 2023910322 în cauza contravențională RAP01 433516. Aici, atenționează că, datele și probele obținute ca urmare a executării încheierii din 01.04.2025, pot fi folosite doar de către personale autorizate și în cadrul cauzelor autorizate și anume: cauza penală 2023910322 și cauza contravențională RAP01 433516. Mandat judecătoresc pentru folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală 2023910322 în cauza contravențională RAP01 564701 nu există. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.2024 s-a admis demersul procurorului din PA cu privire la autorizarea măsurii speciale de investigații, în cadrul cauzei penale nr. 2023970322 și s-a autorizat colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații

electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” (Federația Rusă), ce aparține Băncii Comerciale ”Promsveazibank” din Federația Rusă. Se atrage atenția că, prin încheierea respectivă, s-a dispus autorizarea măsurilor speciale de investigații, în cadrul cauzei penale nr.2023970322, pentru perioada de timp 01.01.2024 –22.10.2024. Astfel, urmare a efectuării măsurilor speciale de investigații au fost obținute probele pentru cauza penală nr.2023970322 și nicidecum în cadrul cauzei contravențională examinată. Această încheiere nu demonstrează comiterea contravenției de către Luchian Ruslan. Înscrisurile respective, nu conferă valoare probantă şi nici nu pot fi accepte în calitate de probe, deoarece nu atestă o dovadă că contravenientul a acceptat sau primit mijloace bănești, nu stabilesc niciun comportament electoral determinat de o pretinsă mituire;  nu determină data exactă, locul concret, nici identitatea celui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor. La caz, reieșind din înscrisurile anexate la dosar, cauza contravențională pornită de Inspectoratul de Poliție Orhei are numărul RAP01 564701. Autorizație pentru folosirea în cauza contravențională RAP01 564701 a rezultatelor măsurilor de investigație obținute în cauza penală 2023910322 NU este și INSP ilegal a transmis datele către IP Orhei, iar ultimul neîntemeiat le-a prezentat instanței. Potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025 prin care s-a admis demersul procurorului în PA și s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală 2023910322 în cauza contravențională RAP01 433516  şi anume: - ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 22.10.2024 privind efectuarea măsurii speciale de investigație; - încheierea şi mandatul judecătorului de instrucție al judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr.13-7921/2024 din 22.10.2024; - procesul verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație din 06.11.2024; - ordonanţa procurorului Cristina Carajeleascov din 08.11.2024 privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurilor speciale de investigație. Celelalte înscrisuri anexate la materialele cauzei, nu pot fi luate în considerare de către instanță, în situația în care nu au fost obținute ilegal. Chiar și așa, înscrisurile anexate nu sunt autentificate în modul corespunzător, iar instanța nu poate pune la baza emiterii unei hotărâri înscrisuri, xeroxate de pe alte înscrisuri. Respectiv, aceste înscrisurile contravin art.425 din Codul Contravențional și nu pot fi acceptate ca probe în prezenta cauza contravențională, or probele care să indice asupra comiterii contravenției, urmează a fi, dobândite în mod legal. Deci, un alt temei de admiterea contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție

este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr.2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe (art.94 CPP), și nu există o autorizare conform prevederilor art.136 alin.(7), 301 CPP pentru folosirea lor în prezenta cauză. Aprecierea probelor, reprezintă un proces complex și fundamental, având rolul decis în stabilirea adevărului și pronunțarea unei hotărâri corecte, deci, presupune evaluarea corectă a tuturor probelor administrate în dosar, în vederea stabilirii faptelor. Astfel, aprecierea probelor, este o sarcină de mare responsabilitate a instanței, iar aprecierea probelor este decisivă pentru emiterea soluției. În speță, nu a fost constată vinovăția contravenientei, dar nici fapta contravențională – timpul și modalitatea de săvârșire a contravenției. În circumstanțele expuse supra, constată că de către agentul constatator, nu au fost stabilite circumstanțele importante pentru justa soluționare a faptei contravenționale și anume: comiterea faptei contravenționale de către Martea Rodica, fapt ce contravine art.443 alin.(1) lit. d) Cod contravențional. Agentul constatator, nu a asigurat realizarea scopului legii contravenţionale, neelucidând pe deplin, obiectiv şi sub toate aspectele circumstanţele cazului dat, fapt ce contravine art.443 alin.(1) lit. g) Cod contravențional.

**11.** Menționează importanța că, organele de drept, au obligaţia ca în activitatea lor să o realizeze în limitele şi în concordanţă cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislaţiei, respectarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, care constituie însăşi esenţa unei societăţi democratice. Obligaţia statului de a se conforma cu bună-credinţă obligaţiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaţionale a statelor, ceea ce al caz nu s-a constatat. Analizând procesul-verbal prin prisma dispoziţiilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului constatam că, materia contravențională este subsumată noțiunii de acuzație în materie penală în sens convențional, aşa cum a arătat Curtea de la Strasbourg în mai multe decizii de speță. Având în vedere cele menţionate, concluzionează că prezenta cauză constituie o acuzație în şi pe cale de consecinţă contravenientei trebuie să i se respecte toate drepturile garantate de acest articol, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului inclusiv să i se aplice prezumţia de nevinovăţie, întrucât paragraful 2 al articolului menţionat dispune că orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită. În acest sens, apreciază Curtea, prezumţia de nevinovăţie trebuie să

opereze şi în materie contravențională, atribuirea sarcinii probei celui ce contestă săvârșirea contravenției fiind o încălcare a acestei garanții procesuale fundamentale, obligativitatea probării pretențiilor de către persoana care sesizează instanţa. Chiar dacă petentul, teoretic, trebuie să răstoarne prezumţia de legalitate a procesului verbal, instanţa are obligația de a administra, din oficiu, toate probele necesare în vederea stabilirii unei stări de fapt cât mai corecte, în materie contravențională operând principiul oficialităţii la fel ca în procedura penală.

**12.** În ședința de judecată reprezentantul agentului constatator Inspectoratului de Poliție Orhei, Niți Ala, consideră că a fost demonstrat probatoriu prin actele anexate la dosar, la documentarea lui Martea rodica s-a constatat că numărul indicat în acte îi aparține acesteia și sau identificat 8 conexiuni cu Banka ”PSB”, și acțiunile acesteia stabilește elementele constitutive a art. $47^1$ din Codul contravențional, coruperea electorala pasivă care se consumă din momentul pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale. Solicită respingerea contestației ca fiind neîntemeiată.

**13.** În cadrul ședinței de judecată a fost cercetat în original procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 427149 și decizia de sancționare din 10.04.2025, întocmite în privința lui Martea Rodica în baza art. $47^1$ alin. (1) din Codul contravențional.

**14.** Examinînd contestaţia înaintată în raport cu materialele cauzei, instanţa de judecată a ajuns la următoarele concluzii.

**15.** În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și ($1^1$) din Codul contravenţional, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului. Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. ($1^1$).

**16.** Conform materialelor dosarului la 10.04.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 427149 în baza art. $47^1$ alin. (1) din

Codul contravențional, pentru faptul că, Martea Rodica, în perioada 01.09.2024-31.12.2024, aflându-se în r-nul Orhei, sat. *****, în perioada scrutinului electoral din toamna 2024, a acceptat și primit surse financiare care nu i se cuvin, cu scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale, astfel ignorând prevederile art. 54 alin. (6) din Codul electoral.

**17.** Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, adoptată la 10.04.2025, Martea Rodica a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. $47^1$ alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 25000 lei.

**18.** Martea Rodica, ne fiind de acord cu procesul-verbal și decizia sus indicate, le-a contestat.

**19.** Potrivit art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.$447^1$ alin.(8).

**20.** Potrivit prevederilor alineatului (4) al articolului precitat, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

**21.** La 23.04.2025, Martea Rodica, prin intermediul avocatului Dariev Boris, a depus contestație împotriva procesului-verbal și deciziei sus citate, întocmite în privința sa în baza art. $47^1$ alin. (1) Cod contravențional.

**22.** În acest sens, studiind procesul-verbal și decizia contestate, instanța reține că, acestea au fost întocmite la 10.04.2025 în prezența persoanei, faptul dat fiind consemnat de Martea Rodica, la pct-le 12 și 18 din procesul-verbal nr. MAI06 427149.

**23.** Astfel, instanţa de judecată consideră că contestaţia este depusă la 23.04.2025, în termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

**24.** În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este

supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

**25.** În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

**26.** În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

**27.** Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

**28.** La caz, în sarcina lui Martea Rodica s-a constatat că, în perioada 01.09.2024-31.12.2024, aflându-se în r-nul Orhei, sat. *****, în perioada scrutinului electoral din toamna 2024, a acceptat și primit surse financiare care nu i se cuvin, cu scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale, astfel ignorând prevederile art. 54 alin. (6) din Codul electoral.

**29.** Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

**30.** Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

**31.** În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 din Codul contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional.

**32.** Instanţa de judecată reţine că, procesul-verbal cu privire la

contravenţie a fost întocmit şi perfectat în prezenţa contestatarei Martea Rodica, ultima indicînd că ”nu este de acord”, la fel semnînd la pct. 19, că i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile (indicate pe verso a procesului-verbal) prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional.

**33.** În această ordine de idei, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art.443 din Codul contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

**34.** În consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

**35.** Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa evidenţiază că forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999).

**36.** În raport cu cele enunţate, art. 425 alin. (2) din Codul contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

**37.** La fel, instanţa reţine că, legislatorul în art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

**38.** Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

**39.** În această ordine de idei şi din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 427149 din 10.04.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

**40.** Acțiunile lui Martea Rodica, corect au fost încadrate în conformitate cu art. $47^1$ alin. (1) din Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de

fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) din Codul contravenţional, instanţa de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravențional:

- extras din fișierul intitulat ”ORHEI” prezentate la raportul de analiză informațional criminală cu identificarea numărului cartelei SIM, identificat cu 8 conexiuni cu PSB, în format .xlsx;

- procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 427149 și decizia de sancționare din 10.04.2025, întocmite în privința lui Martea Rodica în baza art. $47^1$ alin. (1) din Codul contravențional.

- procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional –Martea Rodica din 10.04.2025, în care ultima a indicat că în luna august 2024 a instalat personal o programă prin rețeaua Telegram, după care a primit mesaje prin grup unde le informau despre activitatea partidului simpatizant ”Victorie”. Datele bancare ea nu lea oferit nimănui și nici cele a pașaportului. Nu a participat în calitate de observator și la alegerile din 20.10.2024 nu a fost influențată la vot. Bani din partea partidelor politice ea nu a primit;

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 09.04.2025 a agentului constatator al IP Orhei, Anghel Vitalie (privind coruperea electorală pasivă);

- raportul șefului al INSP al IGP, comisar șef Manole Victor din 07.04.2025 prin care a fost informat șeful IP Orhei, Popanu Alexandru, despre parvenirea la 21.03.2025 în cadrul INSP - prin care se comunică despre inițierea în baza art. 374 alin. ($2^1$) Cod contravențional a procesului contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în faptele sancționate de art. $47^1$ alin. (1) Cod contravențional, în acest sens solicitînd în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional înregistrarea raportului în Registrul de evidență a altor infomații referitoare la infracțiuni al IP Orhei;

- copia raportului privind înregistrarea contravenției din 09.04.2025, emis de șef adjunct secție a IP Orhei, Cociug Svetlana, fiind anexat la raport materialul R-2 nr. 2796 din 08.04.2025, cu solicitarea înregistrării contravenției în Registrul de evidență a contravențiilor al IP Orhei conform art. 471 din Codul contravențional, pe faptul că în perioada lunilor august-noiembrie 2024, mai multe persoane din raionul Orhei au acceptat mijloace bănești în valută – ruble rusești – prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB Bank” situată în Federația Rusă în schimbul neexercitării dreptului său

electoral în favoarea candidatului susținut de Ilan Șor, în cadrul alegerilor prezidențiale precum și pentru a vota împotriva referendumului republican constituțional desfășurat la data de 20.10.2024;

- Ordonanța cu privire la constituirea grupului de lucru în cadrul procedurii contravenționale nr. 129 din 09.04.2025;

-copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. *****, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. $181^3$ și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal;

- copia ordonanței procurorului din 22.10.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă și copia ordonanței procurorului din 19.11.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;

- copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.2024, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată măsura specială de investigație: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" ce aparține BC „Promsveazibank" din Federația Rusă pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024;

- copia proceselor-verbale privind consemnarea măsurii speciale de investigație din 06.11.2024 și 09.12.2024;

- copia ordonanței privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigați din 08.11.2024 prin care s-a dispus constatarea respectării condițiilor și temeiurile legale prevăzute de Codul de procedură penală la efectuarea măsurilor speciale de investigație și apreciate ca fiind pertinente rezultatele acestora;

- copia încheierilor și mandatelor Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 01.04.2025 prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală***** în cauza contravențională *****;.

**41.** Deasemenea, instanţa apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

**42.** Mai mult, la examinarea cauzei, contestatara nu a prezentat careva probe

în favoarea sa, iar instanţa nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obţinute prin acţiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) din Codul contravenţional.

**43.** În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanţa de judecată, iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

**44.** În continuare, se subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul $47^1$ din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale", care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul $47^1$ alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă.

**45.** Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

**46.** Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

**47.** Potrivit pct. 317 din aceeași decizie, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot.

**48.** Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

**49.** În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot

secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

**50.** Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sânt propuse două sau mai multe candidaturi, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social-politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative.

**51.** Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

**52.** Constituţia Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie.

**53.** Art. 38 alin. (1), voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.

**54.** Iar principiile participării la alegeri sunt: - vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal – în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

**55.** Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

**56.** Deci, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăţie, chiar dacă în contestație se invocă lipsa

faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele apărătorului petiționarei nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referinţă abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.

**57.** Cât privește argumentele invocate de petentă, instanța le consideră neîntemeiate și declarative, fiind făcute în scopul de apărare, or, necesitatea aplicării sancțiuni respective se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor enunțate în art. 2 din Codul contravențional, și anume: apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenţii.

**58.** Evaluarea judiciară a legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției presupune, în mod necesar, coroborarea probatoriului administrat cu exigențele de legalitate formală și substanțială, în lumina unui standard de analiză propriu materiei contravenționale, distinct de rigorile procesului penal.

**59.** În speță, instanța constată că ansamblul probelor administrate – incluzând încheieri și mandate judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, ordonanțe ale procurorului privind autorizarea unor măsuri speciale de investigație (MSI), precum și extrase din raportul de analiză informațional-criminală – configurează o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei și vinovăția subiectului sancțiunii.

**60.** Dovezile menționate relevă în mod coerent faptul că, a recepționat în contextul unei anchete penale de interes public major, mesaje text provenind de la aplicația bancară „PSB” – asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank” din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme opace de finanțare electorală ilicită.

**61.** Deși procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu respectarea cadrului normativ aplicabil, contestatara, deși legal citată, a ales să nu participe la ședința de judecată, invocând indirect neîncrederea în corectitudinea procedurilor derulate.

**62.** În acest context, se observă refuzul cooperării cu organul de constatare de către petiționară, precum și neprezentarea nejustificată în fața instanței și absența unei poziții juridice articulate în cadrul procesului de judecată limitează în mod semnificativ eficiența dreptului la apărare.

**63.** Tăcerea procesuală în fața instanței, deși nu poate fi interpretată ca o recunoaștere tacită a vinovăției, contribuie totuși la conturarea unei conduite pasive care nu infirmă în mod convingător indicii temeinice de implicare indirectă într-un circuit suspect de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal în scopuri electorale.

**64.** Prin urmare, instanța apreciază că, în lipsa unor clarificări suplimentare și a unei implicări procesuale efective, poziția contestatarei nu are forța necesară pentru a înlătura prezumția rezonabilă generată de coroborarea probelor administrate în cauză.

**65.** Instanța subliniază că, în materie contravențională, nu este aplicabil standardul de probă al „certitudinii absolute" propriu materiei penale, ci un standard al convingerii rezonabile, fundamentat pe coerența internă a materialului probator și pe inexistența unor justificări alternative plauzibile.

**66.** În acest cadru de analiză, recurența comunicărilor cu o instituție bancară străină notorie, reieșind din materialele acumulate în urma măsurilor speciale de investigație, pentru implicare în practici financiare opace, corelată cu lipsa oricărei atitudini procesuale sau contestări din partea subiectului sancțiunii, fundamentează o prezumție rezonabilă de implicare în mecanisme de acceptare a fondurilor interzise, destinate influențării procesului electoral.

**67.** Pasivitatea totală manifestată de contestatar în raport cu autoritățile nu poate fi interpretată ca simplă absență de reacție, ci este calificată, în mod legitim, drept pasivitate culpabilă, care echivalează, în anumite limite, cu o recunoaștere implicită a conduitei sancționabile.

**68.** Prin urmare, instanța reține că sancțiunea contravențională aplicată respectă exigențele de legalitate, temeinicie și proporționalitate, iar contestația promovată apare ca vădit neîntemeiată, fiind lipsită de suport factual și juridic.

**69.** În argumentarea poziției procesuale, reprezentantul petiționarei în cererea de completare a contestației a invocat, în mod generic, o serie de deficiențe procedurale și pretinse încălcări ale drepturilor fundamentale care, în viziunea sa, ar vicia întregul proces contravențional și ar impune anularea actelor emise de autoritățile competente.

**70.** Apărarea invocă lipsa anexării unui act scris ori a unei înregistrări oficiale care să ateste sesizarea sau autosesizarea, însă această argumentație nu corespunde stadiului și rigurozității procedurale dovedite în dosar. La caz au fost prezentate în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție, raportul șefului IP Orhei, Popanu Alexandru din 08.04.2025, cercetat la caz care constituie,

în sine, un act oficial de sesizare, având formă scrisă, dată certă, conținut clar și fiind înregistrat în Registrul de evidență a informațiilor relevante (conform art. 393 alin. (2) Cod contravențional).

**71.** Această consemnare procedurală, care se află la baza inițierii procesului contravențional, echivalează cu cerințele legale privind sesizarea/autosesizarea, întrucât asigură transparența, controlabilitatea și caracterul formal al demersului, conform principiului legalității. Astfel, lipsa unui „act separat" sau a unei înregistrări suplimentare nu poate fi echivalată cu absența sesizării, mai ales când există un document oficial, scris și cu data certă, care îndeplinește rolul actului de inițiere procedurală. Prin urmare, argumentul apărării este neîntemeiat și nu poate determina anularea procesului contravențional din motive procedurale, în lipsa unei probe concrete privind vreo încălcare esențială a drepturilor procesuale.

**72.** Apărarea invocă lipsa unor probe „individualizate" care să o lege pe contestatară de presupusa conduită incriminabilă. Totuși, în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (beyond reasonable doubt), ca în materia penală.

**73.** Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile. În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică.

**74.** Acestea nu sunt doar probe „circumstanțiale", ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

**75.** Apărarea invocă o teză formal corectă, dar juridic incompletă: - cetățenii nu sunt interzișii de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui faptă sancționabilă, or, libertatea instalării aplicațiilor în telefon personal este un drept, nu o imunitate absolută. Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informatice, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate

economică. Totuși, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna valorilor de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțărilor politice.

**76.** Astfel, exercițiul unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie contextualizat juridic în funcție de scopul real, cadrul factologic și implicațiile sociale ale utilizării acelei aplicații. Doar în această cheie poate fi analizată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special în materia contravențiilor cu caracter financiar-electoral.

**77.** Argumentul apărării, potrivit căruia deschiderea unui cont bancar personal – în speță "PSB Bank", instituție bancară situată în Federația Rusă, nu ar putea constitui o faptă ilicită, prezintă o viziune reductivă și formalistă, insuficient adaptată la exigențele actuale ale dreptului contravențional și ale ordinii juridice europene.

**78.** Această linie de apărare ignoră un principiu fundamental în materia răspunderii juridice: nu actul în sine este incriminabil, ci circumstanțele contextuale care transformă o conduită aparent neutră într-una cu potențial infracțional sau contravențional. Din practica judiciară constantă rezultă că neutralitatea formală a unui instrument digital (precum o aplicație bancară) poate fi transformată în relevanță juridică atunci când utilizarea sa are loc într-un context suspect, lipsit de transparență, persistent în timp și conectat la rețele financiare sancționate.

**79.** Astfel, nu deschiderea unui cont bancar este subiectul evaluării juridice, ci ansamblul de factori cumulativi care însoțesc această operațiune: natura instituției bancare asociate, legătură contravenientului cu această instituție, caracterul mesajele recepționate, absența oricărei justificări rezonabile din partea subiectului, caracterul opac al conduitei și lipsa cooperării la etapa procesuală.

**80.** Referitor la alegația apărării privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice instanța relevă că, potrivit practicii judiciare constante individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

**81.** În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: perioada pretinsei comiteri a faptei (01.09.2024-31.12.2024); locul desfășurării (r-nul Orhei, sat. *****); conduita imputată (acceptarea și primirea surselor financiare, care nu i se cuvin în scopul exercitării și neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor); norma legală pretins încălcată (art. $47^1$ alin. (1) din Codul

contravențional). Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot.

**82.** Exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

**83.** În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare, o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenței rezonabile", nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale. Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

**84.** Contravenția prevăzută la art. 47[1] alin. (1) din Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei. Totuși, o asemenea lectură trebuie nuanțată prin prisma funcției preventive și de descurajare a normei contravenționale în materie electorală. Contravenția reținută – coruperea electorală pasivă – este o faptă care, prin natura sa, afectează valori constituționale esențiale precum libera exprimare a votului și egalitatea șanselor în competiția electorală.

**85.** Instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia lui Martea Rodica, existenţa circumstanţelor atenuante şi a celor agravante, necesitatea sancţionării celei din urmă şi caracterul sancțiunii contravenţionale, ca în consecință să i se aplice o sancţiune contravenţională echitabilă şi în limitele fixate şi prevăzute de respectiva normă materială contravenţională.

**86.** Deci, constatând şi elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanţa de judecată ajunge la concluzia că contestaţia lui Martea Rodica, urmează să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În baza art. art. 448, 460, 462 din Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Contestația depusă de Martea Rodica, se respinge.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06 427149 și decizia de sancționare din 10.04.2025 întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Orhei, Anghel Vitalie în privința lui Martea Rodica, în baza art. $47^1$ alin. (1) din Codul contravențional, se mențin fără modificări.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

**Președintele ședinței, Judecătorul /semnătura/ Iurie MOVILĂ**